

Suvestinė redakcija nuo 2015-08-11

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [72-3059](#), i. k. 1021100NUTA00001111

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

**N U T A R I M A S
DĖL VILNIAUS PILIŲ VALSTYBINIO KULTŪRINIO REZERVATO NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO**

2002 m. liepos 11 d. Nr. 1111
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 7 straipsnio 3 dalimi,
Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

1. Patvirtinti Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato nuostatus (pridedama).

2. *Neteko galios nuo 2015-08-11*

Punkto naikinimas:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

KULTŪROS MINISTRĖ

ROMA DOVYDĖNIENĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. liepos 11 d. nutarimu
Nr. 1111

VILNIAUS PILIŲ VALSTYBINIO KULTŪRINIO REZERVATO NUOSTATAI

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

1. Vilniaus pilių valstybinis kultūrinis rezervatas (toliau vadinama – kultūrinis rezervatas) įsteigtas siekiant išsaugoti Lietuvos istorinį valstybės ir dvasinės kultūros centrą – Vilniaus pilis, pilių teritoriją ir joje esančias kultūros ir gamtos vertybes, organizuoti nuolatinius jų mokslinius tyrimus, reikiamai jas tvarkyti ir naudoti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

2. Kultūrinio rezervato teritorija, joje esantys objektai ir kultūrinis kraštovaizdis saugomi, tvarkomi ir naudojami pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka parengtus ir patvirtintus šios teritorijos planavimo dokumentus, šios teritorijos, jos zonų, teritorijos dalių ar paveldo objektų tipinius ir (ar) individualius apsaugos reglamentus, kultūrinio rezervato naudojimo ir lankymo tvarkos aprašą, patvirtintą kultūros ministro.

Punkto pakeitimai:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

3. Kultūrinio rezervato žemė yra išimtinė valstybės nuosavybė. Kultūrinio rezervato direkcija valdo ir naudoja jai suteiktą valstybinę žemę patikėjimo teise.

4. *Neteko galios nuo 2015-08-11*

Punkto naikinimas:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

5. *Neteko galios nuo 2015-08-11*

Punkto naikinimas:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

6. Kultūrinio rezervato teritorijoje kultūrinio rezervato direkcija, Vilniaus miesto savivaldybė ir kiti žemės naudotojai įstatymų nustatyta tvarka naudoja žemę pagal pagrindinę tikslinę jos naudojimo paskirtį, tvarko ir prižiūri teritoriją, jų valdomus patikėjimo teise ar nuosavybės teise pastatus ir kitą nekilnojamąjį turtą išnuomotame ar suteiktame naudotis žemės sklype.

II. SKYRIUS KULTŪRINIO REZERVATO STEIGIMO TIKSLAI IR JŲ ĮGYVENDINIMAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

7. Kultūrinio rezervato steigimo tikslai yra šie:

7.1. išsaugoti Vilniaus pilių komplekso teritorijos kultūrinį sluoksnį, žemėje ir virš jos išlikusius bokštus, gynybines sienas, arsenalus, rūmus, kitos paskirties pastatus, vidines jų patalpas ir atstatomus pilių statinius;

7.2. išsaugoti Vilniaus Aukštutinės pilies kompleksą (išlikusius XIV–XV a. susiformavusius fragmentus: vakarinį bokštą, pietinio bokšto, rūmų liekanas, aptvarinių sienų ir vartų fragmentus);

Punkto pakeitimai:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

7.3. išsaugoti Vilniaus Žemutinės pilies kompleksą: rezidencinius didžiųjų kunigaikščių rūmus (išlikusius XIII–XVIII a. pamatus), kitus reikšmingus statinius ir jų liekanas: senąjį ir naująjį arsenalus, pilininko namą, gynybinį bokštą ir sienų fragmentus, vertingus archeologinius sluoksnius, užtikrinti šio komplekso ir objektų (vertybių) autentiškumo palaikymą;

7.4. išsaugoti buvusių medinių pilių kompleksą ir gynybinių įtvirtinimų sistemą: Kreivąjį – Trijų Kryžių, Stalo, Bekešo kalnus, Gedimino kapo piliakalnį ir jo papilį, vertingus archeologinius sluoksnius;

7.5. išsaugoti sakralinius objektus: Vilniaus Arkikatedrą (XIII, XIV, XV–XVIII a.), atstatytą A. Vivulskio Trijų Kryžių paminklą, Šv. Onos ir Šv. Barboros bažnyčių pamatus;

7.6. išsaugoti buvusio Botanikos sodo teritoriją, jo pakraštyje išlikusius buvusius Kirdiejų rūmus (B. Radvilaitės g. 4, 6);

Punkto pakeitimai:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

7.7. išsaugoti unikalų Neries ir Vilnios tarpupio kultūrinį kraštovaizdį;

7.8. organizuoti rezervato teritorijos ir joje esančių kultūros vertybių nuolatinius mokslinius tyrimus ir stebėjimus, muziejinį darbą;

7.9. ištirti ir eksponuoti vertingus archeologinius sluoksnius ir archeologinius radinius, išryškinti buvusią gynybinę, reprezentacinę ir architektūrinę jų struktūrą ir pagal mokslinius tyrimus atkurti ansamblį;

7.10. propaguoti kultūriniame rezervate esančias kultūros vertybes.

8. Kultūrinio rezervato teritorijoje leidžiama tik ši veikla:

8.1. mokslinio tyrimo ir muziejinis darbas;

8.2. veiklos pažeistų kultūrinio kraštovaizdžio teritorinių kompleksų ir objektų (vertybių) atkūrimas;

8.3. kultūrinio kraštovaizdžio kompleksų ir objektų (vertybių) remontavimas, tyrinėjimas, restauravimas ir konservavimas;

8.4. kultūrinio kraštovaizdžio kompleksų ir objektų (vertybių) pritaikymas lankymui ir eksponavimas;

8.5. statinių, kurių reikia rezervato steigimo tikslams įgyvendinti, statyba;

8.6. rekreacinės veiklos ir turizmo plėtra;

8.7. konfesinė veikla, susijusi su Vilniaus Arkikatedra, Trijų Kryžių sakraliniu objektu;

8.8. kultūrinių renginių, kurie negali pakenkti kultūriniame rezervate saugomoms vertybėms, organizavimas kultūrinio rezervato naudojimo ir lankymo tvarkos apraše nustatyta tvarka;

Punkto pakeitimai:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

8.9. kita veikla, atitinkanti rezervato steigimo tikslus ir nurodyta teritorijų planavimo dokumentuose.

9. Kultūrinio rezervato teritorijoje draudžiama:

9.1. kultūrinio rezervato teritorijos dalyse, kuriose kultūros ministro nustatyta tvarka neatlikti archeologiniai tyrimai, vykdyti žemės kasimo darbus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [791](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

9.2. keisti istoriškai vertingo reljefo formas ir istoriškai vertingą hidrografinį tinklą, išskyrus tuos atvejus, kai atkuriami prarasti jų elementai;

9.3. žaloti kultūros ir gamtos vertybes.

10. Kultūrinio rezervato tikslai įgyvendinami per kultūrinio rezervato valdymo organus, bendradarbiaujant su Vilniaus miesto savivaldybe, nevalstybinėmis organizacijomis, kitais juridiniais ir fiziniaisiais asmenimis.

III. SKYRIUS KULTŪRINIO REZERVATO VALDYMAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [79J](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

11. Kultūrinį rezervatą valdo ir jo veiklą organizuoja biudžetinė įstaiga – kultūrinio rezervato direkcija. Direkcija yra viešasis juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke. Jai vadovauja kultūrinio rezervato direktorius, kurį Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų kultūros ministras.

Punkto pakeitimai:

Nr. [79J](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

12. Direkcija atsako už kraštovaizdžio kompleksų ir objektų (vertybių) apsaugą, organizuoja nuolatinę jų priežiūrą ir tvarkymą, koordinuoja žemės naudotojų veiklą, rengia ir įgyvendina kultūrinio rezervato kultūrinio kraštovaizdžio kompleksų ir objektų (vertybių) tyrimo, tvarkymo programas ir investicinius projektus, teikia mokslinę metodinę paramą kitiems rezervato teritorijoje esantiems nekilnojamojo turto naudotojams, atsako už Žemutinės pilies atstatymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla teritorijoje atitiktų šios teritorijos apsaugos ir naudojimo tvarką, turi kitas direkcijos nuostatų nustatytas teises ir pareigas. Prie rezervato direkcijos sudaroma taryba – kolegiali patariamoji institucija moksliniams tyrimams, stebėjimams ir muziejiniam darbui, kultūrinio kraštovaizdžio kompleksų ir objektų (vertybių) apsaugai, jų priežiūrai ir tvarkymui koordinuoti. Į ją skiriami kultūrinio rezervato žemės ir kito nekilnojamojo turto naudotojų atstovai. Jos sudėtį ir darbo reglamentą direktoriaus teikimu tvirtina kultūros ministras.

IV. SKYRIUS FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [79J](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

13. Kultūrinio rezervato teritorijoje fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, šiuose nuostatuose, kultūrinio rezervato naudojimo ir lankymo tvarkos apraše.

Punkto pakeitimai:

Nr. [79J](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

14. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [79J](#), 2015-08-05, paskelbta TAR 2015-08-10, i. k. 2015-12140

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 1111 „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo